

תלקיטי הוראה (פורטפוליו): לשיפור ההוראה ולהחלטות לגבי קידום אנשי הסגל

Monica Devanas^{1 2}

**מאמר זה מציג ריאיון של כתב העת
האלקטרוני The Teaching Professor
עם דר' דוונאס (Devanas), מהמובילים
בנושא התלקיט (פורטפוליו) בהוראה
בחינוך הגבוה בארצות הברית.**

המראיין: באיזה אופן שונים תלקיטים של הוראה
משיטות אחרות לתיעוד העבודה של איש הסגל?

דוונאס: תלקיט של ההוראה מיועד להיות לקט נרטיבי
של מסמכים המתארים את עבודת איש הסגל ולא
בהכרח שיטה או אסטרטגיה אחת לתיעוד ההוראה. הוא
עשוי לכלול משוב/תצפיות מעמיתים, דירוגי סטודנטים
והערותיהם, משימות הניתנות בכיתה, משוב על חומרי
הקורס ותיקונים שבוצעו בהתאם ועוד. קיימות שיטות
מגוונות לתיעוד ההוראה, אך התלקיט של ההוראה מספק
נרטיב שמסביר את חשיבות התכנים ומעריך את המידע
שנאסף מכל השיטות האינדיווידואליות והנפרדות.

המראיין: אילו יתרונות מציעים תלקיטים של הוראה
לאיש הסגל כפרט, לפיתוח אנשי הסגל בכלל ולא
שיתוף מידע להעריך אנשי סגל?

דוונאס: יצירת תלקיטי הוראה ושימוש בהם מאפשרים
שימוש רבגוני לאיש הסגל ולאחרים שמסייעים לו או
מעריכים אותו. כשאיש סגל בונה את התלקיט, זוהי
הזדמנות עבורו לחשוב על ההוראה שלו ולהדגיש את
הקשר בין מטרות ההוראה לבין למידה מתועדת של
הסטודנטים. הרפלקציה על עבודתו מאפשרת לאיש
הסגל להתעלות מעל פרטי ההוראה היומיומית ולנתח
את הצלחת מאמציו בהוראה. הוא צריך לתת תשובות
לשאלות, כגון: מה ניתן לשנות על מנת לשפר? האם
העדות של למידת הסטודנטים תומכת בטענות של יעילות
ההוראה?

ניתן להשתמש בתלקיט ההוראה, או בחלקיו, כדי להעריך
את יעילות ההוראה של איש סגל. זאת במיוחד כאשר

1. A summary of a 90-minute audio conference (Aug. 2006):
Teaching portfolios: Improve teaching and personnel
decisions. The Teaching Professor and Magna Publications,
magnapubs@p.mailzeen.com

2. תרגום: ברברה פרסקו, מכללת בית ברל.

למקבלי ההחלטות לגבי איש הסגל יש ידע מוגבל בלבד
על הוראה בכלל ועל ההוראה בדיסציפלינה של איש הסגל
בפרט. משום כך לאנשי סגל שנפתח עבורם הליך לקבלת
החלטות לגבי קביעות או קידום, התלקיט יכול להיות גורם
קריטי לבניית עדות חזקה המצביעה על הוראה יעילה.
התלקיט מהווה גם כלי חשוב לעוסקים בפיתוח סגל,
כאשר עובדים עם אנשי סגל בשלבים השונים של פיתוח
מקצועי. ניתן להדריך אנשי סגל חדשים לאסוף חומרים
לתלקיט מתחילת עבודתם כחורים, לחשוב על מטרות
ההוראה שלהם, וכאשר הם מפתחים קורסים - לתעד את
האסטרטגיות הפדגוגיות שאומצו. הכנת תלקיט מועילה גם
לאנשי סגל בכירים, שכן היא מקדמת אצלם את החשיבה
על ההוראה ואת הקישור בין מרכיבי הגישה ההוראתית
לבין חומרי הקורס, המשוב מעמיתים ותוצרי הסטודנטים.

המראיין: כיצד ניתן להשתמש בתלקיטים כדי לשפר את
ההוראה?

דוונאס: מתברר כי קיים קשר סיבתי בין חשיבה על
ההוראה לבין החיפוש של דרכים לשפר אותה. הרי
כחוקרים אנשי הסגל עוסקים בבחינה, בהערכה ובניתוח
עבודות מחקר בתחום התמחותם. אם איש הסגל משקיע
זמן לבחינת הוראתו, הערכתה וניתוחה, רק הגיוני שיתח
עקב כך אוסף של תיאוריות כיצד לשפר שיטות הוראה
ותוצרי למידה של סטודנטים.

המראיין: אילו סוגי מידע רצוי לתכנן ולאסוף לתלקיט?

דוונאס: לפני שמתחילים לכתוב את הקטעים הנרטיביים
בתלקיט הוראה, דרך טובה להתחיל לארגן את המחשבות
שלכם היא לאסוף ולארגן חומרים שיכולים לשמש עדות
להוראה טובה.

איספו עותקים של חומרי הקורס, סילבוסים, רשימות
קריאה, מטרות לימודיות והנחיות לפרויקטים ושיעורי
בית. מוצע לכלול באוסף חקר מקרים, הנחיות ללמידה,
פעילויות במעבדה, פרויקטים חדשניים ופעילויות
מיוחדות במסגרת הלמידה. איספו דוגמאות של עבודות
הסטודנטים, במיוחד טיוטות של עבודות עם הצעות
ותיקונים יחד עם טיוטות מאוחרות משופרות - שמראות
את הזמן ואת ההשקעה שלכם כדי לשפר את למידת
הסטודנטים. חשוב לכלול דוגמאות של חומרים חדשים
שתורמים ללמידה, העתקים של חומרים הנמצאים
במחשב, דפים מהאינטרנט - מאתר הקורס ופעילויות
באתר זה (כמו דיונים), הערכות עצמיות, בחנים וסקרים.

כמו כן חשוב לצרף את הדירוגים ואת הערות הסטודנטים לגבי שאלות כלליות, כמו למשל הערכה כוללת של הקורס ושל יעילות ההוראה של המרצה. סיכומים אלה דרושים בדרך כלל בהליכי קבלת החלטות מינהליות. זיכרו שיש לכלול בתלקיט את כל תעודות ההצטיינות, ההוקרה והתודה מסטודנטים או מעמיתים. כמו כן חשוב לכלול את תפיסתכם לגבי אחריותכם כמורים, פילוסופיית ההוראה שלכם ומסמכים אחרים המציגים לקוראים באופן ברור את מסירותכם לאומנות ולאמנות של ההוראה.

נוסף על המידע שאיש הסגל מספק, אפשר לכלול בתלקיט הקורס עדות תומכת להוראה יעילה שמקורה הוא הסטודנטים בקורס וצופים אחרים. לדוגמה, דיווחים מביקורים של עמיתים, בחינת חומרי הקורס על-ידי עמיתים ומכתבי תודה מסטודנטים עבור סיוע והדרכה. תוצאות סקר ההוראה של הסטודנטים לגבי איש הסגל והערותיהם על פעילויות בכיתה הן חשובות. רצוי שאיש הסגל יארגן את הנתונים כך שיציגו הרגלי הוראה יעילים, כגון: עונה על שאלות ביעילות, משתמש באסטרטגיות שמסייעות ללמידת סטודנטים, נותן ציונים הוגנים וכדומה.

The College of
Judea & Samaria

CALL FOR PAPERS AND RESEARCH PRESENTATIONS

2007 Conference on Contemporary Issues in Higher Education:

Pedagogical aspects of emerging
methodologies in higher education
September 3-6, 2007

The Conference on Contemporary Issues in Higher Education

will focus on the challenges of instructors and administrators in higher education, with a special emphasis on improving the quality of academic instruction through new technologies and methodologies. Drawing together faculty developers, educational researchers and educators. The Conference will offer an opportunity to re-examine the pedagogical aspects of new methodologies, and share ideas about existing and emerging practices and ways of enhancing academic quality in higher education.

**Deadline for submission of proposals:
May 31, 2007.**

Co - chairpersons:

Prof. Zilla Sinuany-Stern, VP for Academic Affairs, College of Judea & Samaria, Ariel, Israel
Dr. Nitzza Davidovich, College of Judea & Samaria, Ariel, Israel
Prof. B. E. Starichenko, Ural State Pedagogical University, Yekaterinburg, Russia

Steering committee:

Prof. Roberta M. Milgram, College of Judea and Samaria, Ariel, Israel
Prof. Miri Amit, Ben-Gurion University
Prof. Nira Hafiva, Tel Aviv University
Prof. Yaacov Iram, Bar Ilan University
Prof. Michael Zinigrad, College of Judea & Samaria, Ariel, Israel
Dr. Baruch Offir, Distance Learning Laboratory, School of Education, Bar-Ilan University, Ramat Gan, Israel.

**Proposals should be submitted electronically to the Program Committee Chairperson:
Dr. Nitzza Davidovitch: d.nitza@yosh.ac.il**

טל: 972-3-9066103/9371466/419
פקס: 972-3-9371465

Department of Academic Development & Assessment The College of Judea & Samaria הפכללה האקדמית יהודה ושוברון באריאל היחידה לפיתוח והערכה אקדמית

עיצוב: שירן

36